

Folkepensionen er danske pensionisters indtægtskilde nummer ét

Selv om danskerne de seneste årtier har indbetalt store summer på private pensionsordninger, er folkepensionen fortsat den primære indtægtskilde for dem, der går på pension.

Det viser en ny analyse fra ATP, der sætter fokus på pensionsindtægterne blandt de tre yngste pensionistårgange i 2011. Spørgsmålet, som analysen besvarer, er det helt simple: Hvor får de nye pensionister deres indtægter fra?

Og svaret er: Langt de fleste kroner kommer fra folkepensionen.

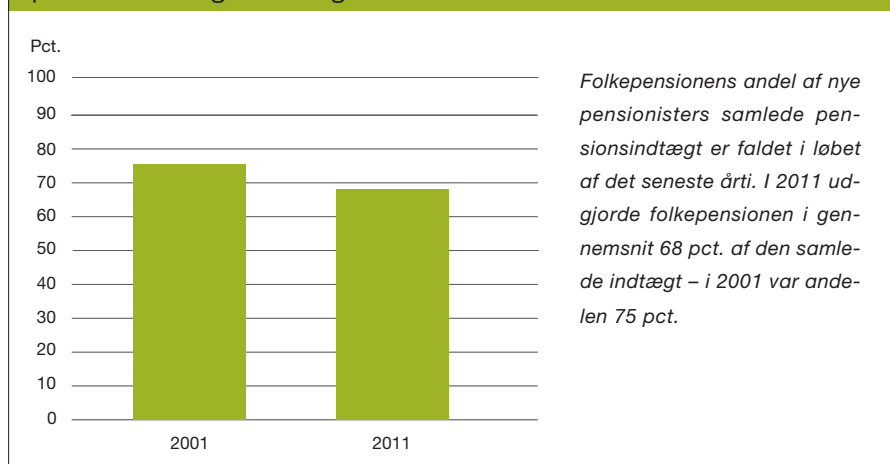
Analysen viser, at folkepensionen i 2011 i gennemsnit udgjorde 68 pct. af den samlede pensionsindtægt. Ti år tidligere – i 2001 – udgjorde folkepensionen i gennemsnit 75 pct. af den samlede pensionsindtægt for de dengang yngste årgange.

Folkepensionens andel af den samlede indtægt er faldet i løbet af den 10-års periode, men den udgør fortsat typisk mere end to tredjedele af nye pensionisters indtægter.

ATP og private pensioner steget

Pensionsindtægterne består – foruden af folkepensionen – af udbetalinger fra

Figur 1. Folkepensionens andel af nye pensionisters samlede pensionsindtægt i 2011 og i 2001

Kilde: ATP og Danmarks Statistik 2013.

ATP, tjenestemandspension, arbejdsmarkedspensionsordninger og private pensionsordninger.

Det er væksten i disse andre pensionsindtægter, der er årsag til, at folkepensionens andel er blevet mindre i løbet af perioden. ATP's gennemsnitlige procentandel af pensionisternes pensionsindkomster er således øget med 2,6, mens den procentandel, der leveres af private pensionsordninger, i gennemsnit er øget med 4,5.

»Det viser, at de nye arbejdsmarkeds-

pensioner begynder at have betydning for pensionisternes økonomi, sådan at der er flere blandt de yngre folkepensionister, der har pension udover folkepensionen og ATP, men det varer mange år, før vi ser den fulde virkning af den øgede pensionsopsparing,« siger Bjarne Hastrup, administrerende direktør i Ældre Sagen.

Store kommunale forskelle

Analysen viser samtidig, at der er store forskelle på, hvor meget folkepensionen fylder i det samlede billede på tværs af landets kommuner. ▶

► I hele 42 kommuner udgør folkepensionen i gennemsnit lige knap tre fjerdedele af den samlede pensionsindtægt, mens den udgør mellem 50 og 60 procent i nogle få andre kommuner – i alt 8.

Som det fremgår af landkortet, udgør folkepensionen i gennemsnit knap 60 pct. af den samlede pensionsindtægt i kommuner som Hørsholm, Gentofte og Allerød. I disse kommuner ligger folkepensionens gennemsnitlige andel på mellem 56 og knap 60 pct. af den samlede pensionsindtægt.

Anderledes forholder det sig i kommuner som Læsø, Ikast-Brande og Langelands Kommune. Her udgør folkepensionen i dag i gennemsnit mere end 75 pct. af pensionisternes samlede pensionsindtægt.

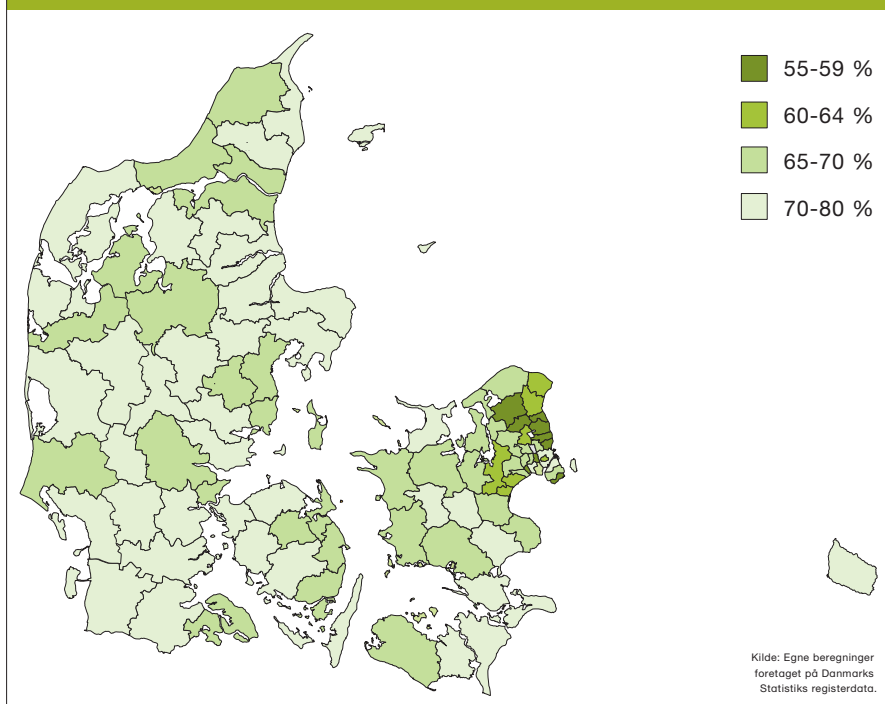
Forskellene er blevet mindre

Det hører med til historien, at de kommunale forskelle faktisk er blevet mindre i løbet af det seneste årti.

Folkepensionens andel af de samlede pensionsindtægter er nemlig faldet mest i nogle af de kommuner, hvor folkepensionen udgjorde den største andel i 2001. I kommuner som Sønderborg, Åbybro og Brønderslev udgjorde folkepensionen i gennemsnit op mod 80 pct. eller mere af den samlede pensionsindtægt i 2001. I disse kommuner er andelen faldet med mere end 10 procentpoint i løbet af de ti år.

Det forholder sig omvendt blandt kommunerne, hvor folkepensionen udgjorde en relativt mindre andel af den samlede pensionsindtægt. I kommuner som Hørsholm, Allerød og Gentofte – hvor folkepensionen udgjorde mellem 55 og 60 pct. af den samlede pensionsindtægt i 2001 – er folkepensionens andel af den samlede pensionsindtægt stort set den samme i 2011. I enkelte kommuner er folkepensionens andel ligefrem steget. Det gælder fx Furesø Kommune og Rundersdal Kommune. Her er folkepensionens

Figur 2. Folkepensionens gennemsnitlige andel af de samlede pensionsindtægter opdelt på kommuner i 2011

Der er store kommunale variationer i, hvor vigtig folkepensionen er for pensionisternes økonomi. Den udgør omkring tre fjerdedele af pensionisternes indtægter i kommuner som Læsø, Ikast-Brande og Langelands Kommune. Selv i de rige nordsjællandske kommuner står der fortsat folkepension på godt halvdelen af pensionisternes indtægter.

nens gennemsnitlige andel steget fra ca. 56 til ca. 59 henholdsvis ca. 61 pct. af den samlede pensionsindtægt.

Samlet set er forskellene mellem kommunerne blevet mindre fra 2001 til 2011. Ifølge Bjarne Hastrup er det imidlertid ikke sandsynligt, at forskellene vil blive helt udvisket: »De store geografiske forskelle i folkepensionens betydning viser, hvor vigtigt det er, at folkepensionen sikrer et fælles økonomisk grundlag for alle pensionister. De geografiske forskelle forsvinder ikke i fremtiden, selv om vi sparer mere op.«

Han peger på, at folkepensionen selv i de rigeste kommuner i gennemsnit udgør omkring halvdelen af den udbetalte pension: »De nye arbejdsmarkedspensioner har især betydning i de områder, hvor der ikke var så mange, der havde en pensionsordning. I de kommuner, hvor pensionsordninger har været ud-

bredt i mange år, vil vi ikke se en tilsvarende vækst i pensionsudbetalingerne. Så selv om vi sparer mere op til pension i dag end tidligere, kan vi ikke undvære folkepensionen som fundament i det danske pensionssystem. Det er et faktum, der ofte bliver glemt i den politiske debat,« siger Bjarne Hastrup.

Sådan er der regnet

Beregningen tager udgangspunkt i de tre yngste pensionistårgange, der har modtaget folkepension gennem hele året i henholdsvis 2001 og 2011.

For hver enkelt pensionist er den samlede skattepligtige pensionsindtægt opgjort og delt op på dens forskellige bestanddele. Der er herefter beregnet en folkepensionsandel for hver enkelt pensionist. Herefter er den gennemsnitlige folkepensionsandel beregnet for hver enkelt kommune og for landet som helhed.

Udviklingen i den gennemsnitlige folkepensionsandel for nye pensionister i landets kommuner 2001-2011

Kommune	2001 Pct.	2011 Pct.	Difference i pct. point	Kommune	2001 Pct.	2011 Pct.	Difference i pct. point
Aabenraa	79	73	-6,3	Kolding	76	70	-6,0
Aalborg	75	68	-6,7	København	76	71	-5,6
Aarhus	71	66	-4,5	Køge	76	69	-7,2
Albertslund	71	66	-5,7	Langeland	82	77	-5,1
Allerød	58	57	-1,2	Lejre	74	66	-7,8
Assens	80	73	-7,8	Lemvig	76	72	-4,8
Ballerup	68	67	-1,6	Lolland	80	69	-11,1
Billund	78	75	-3,8	Lyngby-Tårnbæk	61	60	-1,6
Bornholm	81	71	-10,2	Læsø	86	78	-8,6
Brøndby	72	71	-1,0	Mariagerfjord	81	74	-6,7
Brønderslev	81	70	-11,2	Middelfart	77	73	-4,5
Dragør	59	59	-0,5	Morsø	81	74	-7,3
Egedal	68	66	-1,5	Nordfyns	82	75	-6,9
Esbjerg	77	71	-6,0	Nyborg	75	70	-5,8
Fanø	69	60	-8,8	Næstved	77	69	-7,5
Favrskov	78	70	-8,4	Odder	76	68	-8,3
Faxe	77	71	-6,8	Odense	75	70	-4,7
Fredensborg	65	64	-0,4	Odsherred	76	74	-1,6
Fredericia	72	68	-4,2	Randers	79	71	-8,4
Frederiksberg	65	61	-4,4	Rebild	79	73	-6,1
Frederikshavn	77	71	-6,2	Ringkøbing-Skjern	81	74	-7,1
Frederikssund	72	65	-7,1	Ringsted	76	70	-5,9
Furesø	56	61	4,8	Roskilde	67	62	-5,2
Faaborg-Midtfyn	79	71	-7,8	Rudersdal	56	59	3,3
Gentofte	58	57	-0,4	Rødovre	72	68	-4,1
Gladsaxe	69	67	-1,9	Samsø	80	70	-10,0
Glostrup	72	66	-6,3	Silkeborg	78	71	-6,2
Grenaa	81	71	-9,5	Skanderborg	74	68	-6,1
Greve	68	64	-4,2	Skive	81	70	-10,9
Gribskov	70	68	-2,1	Slagelse	75	69	-6,0
Guldborgsund	77	70	-6,6	Solrød	67	62	-5,5
Haderslev	78	70	-7,5	Sorø	77	72	-4,9
Halsnæs	74	69	-4,4	Stevns	79	69	-9,3
Hedensted	79	73	-6,8	Struer	80	70	-10,0
Helsingør	69	65	-4,4	Svendborg	77	69	-7,8
Herlev	69	66	-2,8	Syddjurs	77	72	-5,0
Herning	78	71	-7,3	Sønderborg	78	65	-12,5
Hillerød	66	60	-5,9	Thisted	80	72	-8,0
Hjørring	79	69	-10,0	Tønder	81	73	-8,3
Holbæk	77	69	-8,2	Tårnby	68	65	-2,9
Holstebro	78	69	-8,9	Vallensbæk	62	57	-4,4
Horsens	77	72	-5,3	Varde	80	69	-10,6
Hvidovre	73	69	-3,7	Vejen	82	73	-8,4
Høje Tåstrup	70	65	-4,9	Vejle	76	69	-6,5
Hørsholm	56	56	0,1	Vesthimmerland	82	73	-8,3
Ikast-Brande	80	76	-4,5	Viborg	77	66	-10,1
Ishøj	75	69	-5,6	Vordingborg	76	73	-3,0
Kalundborg	77	69	-8,7	Ærø	76	71	-5,1
Kerteminde	78	68	-9,1	Åbybro	81	69	-11,9